

Ця інформація має постійно узагальнюватися, аналізуватися й доповідатися керівництву ДПтС України для прийняття відповідних управлінських рішень.

Висновки. Узагальнюючи викладене вище, слід підсумувати: з метою протидії корупції в органах і установах ДКВС України необхідно використати такі комплексні антикорупційні заходи:

– зробити корупцію в органах і установах виконання покарань ризиковою та не вигідною. До тих пір, поки співробітнику ДКВС України буде вигідно брати хабарі, красти, іншим чином зловживати владою або службовим становищем, а ризик покарання буде мінімальним, жодні репресивні заходи не дадуть позитивного результату;

– збільшити соціальну ціну служби (престиж, матеріальна забезпеченість, правовий захист, бажання служити та захищати інтереси країни тощо).

Отже, запобігання корупції в Україні - це складне й багатоаспектне завдання для нашої держави, її правової системи та правоохоронних органів, оскільки це негативне явище здатне вражати різні ланки органів державної влади (не виняток і ДПтС України та підпорядковані їй органи й установи виконання покарань) та напрями їх діяльності, а завдана нею шкода стосується різних сфер життєдіяльності сучасної держави, зменшує рівень довіри до державних інституцій з боку населення країни та міжнародної спільноти.

Список використаних джерел:

1. Богатирьов І. Г. Актуальні проблеми протидії корупції в Україні / І. Г. Богатирьов // Актуальні проблеми запобігання корупційним проявам у Державній кримінально-виконавчій службі України : матеріали наук.-практ. семінару (Київ, 12 квіт. 2012 р.). – К. : Державна пенітенціарна служба України, 2012. – С. 17–19.

2. Інформація про стан роботи щодо додержання персоналом Державної кримінально-виконавчої служби України вимог антикорупційного законодавства за 10 місяців 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/publish/article/655975>. – Загол. з екрана.

3. Коваль А. О. Стан і тенденції вчинення корупційних правопорушень персоналом Державної кримінально-виконавчої служби України / А. О. Коваль // Актуальні проблеми запобігання корупційним проявам у Державній кримінально-виконавчій службі України : матеріали наук.-практ. семінару (Київ, 12 квітня 2012 р.). – К. : Державна пенітенціарна служба України, 2012. – С. 31–35.

4. Коваленко В. Загальносоціальні умови профілактики злочинів в економічній сфері / В. Коваленко // Право України. – 2004. – № 8. – С. 12–18.

5. Про засади запобігання і протидії корупції : Закон України від 7 квітня 2011 р. № 3206-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 40. – Ст. 404.

ХРІДОЧКІНА А.А., здобувач кафедри кримінального права і кримінології (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

УДК 343.8

ДО ПИТАННЯ ПРО ФОРМУЛЮВАННЯ ПОНЯТТЯ «ПРЕДМЕТ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»

Здійснено аналіз сучасного стану розробленості одного із проблемних питань кваліфікації злочинів проти інтелектуальної власності – формулювання поняття «предмет злочинів проти інтелектуальної власності» та надані конкретні пропозиції щодо необхідності внесення відповідних змін до чинного Кримінального кодексу України.

Ключові слова: злочини проти інтелектуальної власності, предмет злочинів проти інтелектуальної власності, результати гуманістичної діяльності, результати науково-

технічної творчості, результати діяльності з індивідуалізації товарів (послуг) та їх виробників.

Осуществлен анализ современного состояния разработанности одного из проблемных вопросов квалификации преступлений против интеллектуальной собственности – формулировки понятия «предмет преступлений против интеллектуальной собственности» и внесены конкретные предложения о необходимости внесения соответствующих изменений в действующий Уголовный кодекс Украины.

Ключевые слова: преступления против интеллектуальной собственности, предмет преступлений против интеллектуальной собственности, результаты гуманитарической деятельности, результаты научно-технического творчества, результаты деятельности по индивидуализации товаров (услуг) и их производителей.

It is madden the analysis of the modern state of worked out one of a problem questions of qualification of crimes, that is carried out against intellectual property, - namely, the formulations of concept «The article of crimes against intellectual property» and certain suggestions are brought in about the necessity of bringing some appropriate changes at the operating Criminal code of Ukraine.

Key words: crimes against intellectual property, the article of crimes against intellectual property, results of humanistic activity, results of scientific and technical work, results of activity on individualization of goods (services) and their producers.

Вступ. Обраний Україною шлях побудови цивілізованих ринкових відносин, її прагнення до інтеграції у європейське та світове співтовариство зумовлюють необхідність забезпечення ефективної кримінально-правової охорони права інтелектуальної власності. Від розв'язання цієї проблеми значно залежить збереження та примноження інтелектуального капіталу держави, підвищення її міжнародного авторитету. Соціальна сутність правового інституту інтелектуальної власності полягає в тому, що його норми здійснюють охоронну функцію щодо прав, які виникають у їх суб'єктів. При цьому, з одного боку, цей інститут присвячений охороні прав на об'єкти літературної, наукової, художньої та технічної творчості, а з іншого – регулюванню правового статусу цих об'єктів у суспільному виробництві. Їх специфічною рисою є те, що вони не мають матеріальної форми. Економічна ж їх цінність не залежить від матеріального носія, на якому вони розташовані. Зазначений статус об'єктів прав інтелектуальної власності робить їх дуже вразливими для недобросовісного використання. Для України, в якій поняття «правовий інститут інтелектуальної власності» є відносно новим явищем, ситуація ще актуальніша, адже населення нашої країни, на жаль, має не досить високий рівень правової культури, що виявляється, зокрема, і в недостатньому рівні поваги до чужої інтелектуальної власності. Розв'язання ситуації, що склалася, неможливо без реформування чинного кримінального законодавства. А для більшої її ефективності необхідно ґрунтовні дослідження проблем, що виникають у сфері кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності, оскільки злочини проти неї вже перетворилися на окремих вид злочинів, що потребує окремої уваги дослідників, правоохоронних та судових органів, кількість відповідних справ у яких постійно зростає, а ситуації, пов'язані з кваліфікацією подібних злочинів потребують належного теоретичного підґрунтя. Крім того, в юридичній практиці нерідко можливі випадки неоднакового підходу суддів, прокурорів, слідчих та інших юристів-практиків до проблеми кваліфікації злочинів проти інтелектуальної власності. Отож необхідність вирішення цього питання нині перетворилася на нагальну потребу. Це стосується насамперед питання формулювання поняття «предмет злочинів проти інтелектуальної власності», визначення якого немає у вітчизняній юридичній науці, в той час як чітке формулювання зазначеного терміну відіграє вирішальну роль у кримінально-правовій кваліфікації [1].

Аналіз останніх публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. У кримінально-правовій науці України дослідженням проблем визначення предмета злочинів проти інтелектуальної власності присвячено праці В. Б. Харченко [2], В. А. Єрмоленко [3], Ю. Д. Бартмана [4], О. С. Ярої [5], О. О. Тарасової [6], А. Подоляки [7], О. В. Кравчука [8], М. Л. Давиденко, Л. В. Новикової [9] та інших дослідників, які, щоправда, розглядали лише окремі елементи предмета цих злочинів. Утім, саме такі дослідження нині підвели вітчизняну

кримінально-правову науку до необхідності чіткого формулювання і розкриття змісту терміна «предмет злочинів проти інтелектуальної власності».

Постановка завдання. Мета статті – спроба запропонувати формулювання узагальненого поняття, розкрити зміст терміна «предмет злочинів проти інтелектуальної власності», надати відповідні пропозиції стосовно необхідних змін до чинного кримінального законодавства України.

Результати дослідження. Склади злочинів проти інтелектуальної власності містяться в різних розділах («Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина» та «Злочини у сфері господарської діяльності») і статтях (176, 177, 203, 229, 231 та 232) Кримінального кодексу України. Але їх об'єднує єдиний предмет, під яким слід розуміти результати інтелектуальної творчої діяльності людини, які можуть бути виражені у формі твору науки, літератури чи мистецтва, а також у вигляді результатів науково-технічної творчості або комерційного позначення. Враховуючи це, у предметі злочинів проти інтелектуальної власності доцільно виокремити три групи таких результатів: результати гуманістичної діяльності людини, результати її науково-технічної творчості та результати діяльності з індивідуалізації товарів (послуг) та їх виробників.

Захисту результатів гуманістичної діяльності у чинному Кримінальному кодексі присвячена лише одна стаття (176), що зовсім не відображає диференціацію праці, витраченої на їх створення, а отже, і диференціацію відповідальності за порушення прав на них. Тому, на нашу думку, у структурі результатів гуманістичної діяльності слід виокремити об'єкти авторського права і суміжних прав. При цьому до об'єктів авторського права належать: літературні та художні твори, комп'ютерні програми і компіляції (бази) даних. Літературні твори поділяються на усні й письмові. До усних літературних творів належать виступи, лекції, доповіді, промови та проповіді. Серед письмових літературних творів розрізняють художні (романи, повісті, оповідання і т. ін.) та наукові літературні твори (монографії, підручники, навчальні посібники, статті тощо). Художні твори представлені музичними творами, творами образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, архітектури та картографії, фотографічними, аудіовізуальними, сценічними та похідними творами. Серед творів образотворчого мистецтва розрізняють живопис, скульптуру та графіку. Твори декоративно-прикладного мистецтва поділяються на художні вироби (прикраси, побутові предмети) та способи й форми прикрас промислових виробів (меблі, одяг, посуд). До творів архітектури належать твори містобудування, садово-паркового мистецтва, графіки і пластики. Твори картографії, з точки зору авторського права, можуть бути або первинними – це карти, створені в результаті зйомки чи складені за матеріалами, що не є картами, або похідними – такими, що складені за раніше створеними картами. Фотографічні твори – це сукупність способів отримання фіксованих зображень на світлочутливих матеріалах дією на них світла з подальшою хімічною обробкою. Аудіовізуальні твори можна класифікувати за видами (кінофільми, діафільми і т. ін.), жанрами (анімаційні, ігрові тощо), об'єктивною формою (послідовні кадри, аналогові і т. д.) та матеріальним носієм (кіноплівка, магнітний диск і т. ін.) Сценічні твори можуть існувати у вигляді аудіофільмів, спектаклів, масових видовищ, творів хореографії та пантоміми. Похідні твори – це результат перекладу, адаптації, аранжировки, оркестровки та варіації вже існуючих творів. Наступний об'єкт авторського права – комп'ютерна програма, що може мати форму вихідної програми або вихідного кода, а також форму об'єктивної програми або об'єктивного кода, вираженого комп'ютерною мовою. Остання складова об'єктів авторського права – бази (компіляції даних), які являють собою сукупність інформації у довільній формі, добір і розташування складових елементів якої та її упорядкування є результатом інтелектуальної творчої праці, складові елементи якої доступні окремо один від одного. Існують два критерії визнання бази даних об'єктом авторського права: розташування та впорядкування її складових має бути результатом творчої праці, а в процесі упорядкування бази даних не повинні порушуватися права авторів, включених до неї. Крім того, об'єктами авторського права не визнаються: офіційні документи (закони та інші правові акти, судові рішення тощо) та їх офіційні переклади; офіційні символи (прапори, герби, нагороди і т. ін.) та знаки (грошові і т. д.); твори народної творчості (фольклор); повідомлення

про поточні події та факти, що мають характер звичайної прес-інформації; розклади руху транспортних засобів, розклади телепередач, телефонні довідники та інші аналогічні бази даних, що не відповідають критеріям оригінальності; ідеї, теорії, принципи, методи, процеси, способи, концепції, відкриття, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, раціоналізаторські пропозиції, звичайні дані.

Об'єктами ж суміжних прав є виконання, фонограми, відеограми та програми (передачі) організацій мовлення. Виконання – це представлення творів (літературних, драматичних, музичних, музично-драматичних та інших), фонограм та відеограм шляхом гри, декларації, співу, танцю, а також показ кадрів аудіовізуального твору в їх послідовності. Під фонограмою розуміють будь-який виключно звуковий запис виконань на відповідному матеріальному носіїві, крім звуків у формі запису, що входить до аудіовізуального твору. Відповідно відеограмою є відеозапис виконання або будь-яких зображень зі звуковим супроводом чи без нього, що рухаються, крім зображень у вигляді запису, що входить до аудіовізуального твору. І нарешті, програма (передача) організацій мовлення визначається як сукупність теле- або радіопередач, що транслюються безпосередньо або в запису організаціями ефірного чи кабельного сповіщення за допомогою електромагнітних хвиль, які поширюються передавальними пристроями і приймаються будь-якою кількістю телерадіоприймачів.

Частина інших об'єктів інтелектуальної власності міститься у двох різних розділах Кримінального Кодексу України – «Злочини у сфері господарської діяльності» ст. 229 («Незаконне використання знаків для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару»), ст. 231 («Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю»), ст. 232 («Розголошення комерційної або банківської таємниці») і «Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина», ст. 177 («Порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію»). Ця обставина не зовсім обґрунтована і значною мірою ускладнює застосування кримінального законодавства до справ, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності, насамперед тому, що вони являють собою результати інтелектуальної творчої діяльності людини різного характеру. До того ж об'єднання в одній статті комерційної і банківської таємниці не можна вважати виправданим, оскільки остання не є результатом творчої інтелектуальної діяльності, а отже не може бути об'єктом інтелектуальної власності. Саме тому існує нагальна потреба виокремити результати науково-технічної творчості в окрему групу й визнати результатом творчої інтелектуальної діяльності людини в галузі науки і техніки, якими чинним Кримінальним кодексом України визнано: винахід, корисна модель, промисловий зразок, компоновання інтегральної мікросхеми, раціоналізаторська пропозиція, сорт рослин і комерційна таємниця. Зокрема, винахід – це технологічне (технічне) рішення в будь-якій галузі технології, яке відповідає вимогам патентоспроможності, тобто є новим, має винахідницький рівень і промислово придатне. Об'єктами винаходу можуть бути: продукт (пристрій або речовина), процес (спосіб) виконання дій над матеріальним об'єктом, а також нове застосування відомого продукту чи процесу. Винахід у певних випадках може бути визнано секретним або службовим. Під корисною моделлю розуміють результат інтелектуальної творчої діяльності людини в галузі технології, який відповідає умовам патентоспроможності. Об'єкт корисної моделі тотожний винаходу, але на відміну від нього, корисній моделі не потрібен винахідницький рівень і строк правової охорони для неї удвічі коротший. Промисловий зразок слід визначити як конструктивне рішення виробу, яке визначає декоративність його зовнішнього вигляду, придатне для відтворення промисловим способом і відповідає вимогам патентоспроможності. Об'єктом промислового зразка може бути форма, малюнок, розфарбування та їх поєднання, що визначають зовнішній вигляд промислового виробу і призначені для задоволення естетичних та ергономічних потреб. За своїми ознаками промислові зразки поділяються на об'ємні, площинні та комбіновані. До об'єктів, що не охороняються як промислові зразки, належать: об'єкти архітектури (крім малих архітектурних форм: кіосків, палаток, телефонних будок), промислові, гідротехнічні та інші стаціонарні споруди; друкована продукція як така та об'єкти нестійкої форми, що складаються з рідких, газоподібних, сипких або подібних до них речовин,

а також вироби, що суперечать принципам гуманності й моралі як за своїм основним призначенням, так і за своїм зовнішнім оформленням. Компонування інтегральних мікросхем – це зафіксоване на матеріальному носіїві просторово-геометричне розташування сукупності елементів інтегральної мікросхеми та поєднань між ними. Раціоналізаторською пропозицією вважається визнана конкретно юридичною особою пропозиція, яка містить технологічне (технічне) або організаційне рішення в будь-якій галузі її діяльності. Раціоналізаторська пропозиція може бути визнана такою, якщо вона відповідає профілю підприємства, якому вона надана, є новою та корисною для цього підприємства. Об'єктом раціоналізаторської пропозиції може бути: пристрій, речовина або процес (технологічний чи організаційний). Сорт рослин як предмет злочину проти інтелектуальної власності – це штучно вибрана сукупність рослин в межах одного й того ж ботанічного таксону з притаманними їм біологічними ознаками і властивостями, які характеризують їх спадковість, що має хоча б одну відмінність від уже відомих рослин того ж ботанічного таксону й може вважатися єдиною щодо придатності для відтворення сорту. Різновидами сорту рослин є клон, лінія, гібрид першого покоління та популяція. Комерційна таємниця – це повністю або частково конфіденційні знання, що включають відомості технічного чи адміністративного характеру, використання яких забезпечує певні переваги особі, яка їх отримала. Будь-яка інформація вважатиметься комерційною таємницею, якщо виконуються такі умови: ця інформація має дійсну або потенційну комерційну цінність; вона невідома і не легкодоступна для осіб, які звичайно мають справу з видом інформації, до якого вона належить; до неї немає доступу на законних підставах; вона є предметом адекватних та належних існуючим обставинам заходів щодо збереження її секретності з боку особи, яка законно контролює цю інформацію; ця інформація не належить до такої, яка не може бути комерційною таємницею. До інформації, яка не може бути комерційною таємницею, належать: статутні документи; всі форми фінансової звітності; дані, необхідні для перевірки сплати обов'язкових платежів; інформація про чисельність і склад робітників, їх заробітну плату, а також про наявність вільних робочих місць; інформація про забруднення навколишнього природного середовища та ін.

Серед елементів предмета злочинів проти інтелектуальної власності у чинному Кримінальному кодексі відсутні наукове відкриття (на що вже звертали увагу науковці [10]) та породи тварин, які також є об'єктами права інтелектуальної власності й потребують кримінально-правового захисту нарівні з іншими об'єктами. Так, наукове відкриття – це встановлення раніше невідомих, але об'єктивно існуючих закономірностей, властивостей і явищ матеріального світу, які вносять докорінні зміни у рівень наукового пізнання. Йому притаманні новизна, достовірність і фундаментальність. Об'єктами наукового відкриття можуть бути: явища матеріального світу, його властивості та закономірності. Порода тварин визначається як сукупність властивостей і ознак у межах одного виду сільськогосподарських тварин, яка має генетично обумовлені стабільні характеристики, що відрізняють її від інших сукупностей властивостей та ознак, стійко передають їх потомкам і є результатом інтелектуальної творчої діяльності людини. Об'єкти породи тварин – це велика рогата худоба, свині, вівці, кози, коні, птиця, риба, бджоли, шовкопряди, хутрові звірки, яких розводять для отримання від них певної продукції.

Останнім елементом предмета злочинів проти інтелектуальної власності Кримінальним кодексом визнано результати діяльності з індивідуалізації товарів (послуг) та їх виробників, які існують у вигляді комерційних позначень і слугують формуванню ділової репутації учасників ринкових відносин та підвищенню комерційної цінності товарів і послуг. Комерційними позначеннями визнаються комерційне найменування (яке у Кримінальному кодексі має назву фірмового), торговельна марка та географічне зазначення. Комерційне найменування – це те найменування, під яким підприємець виступає у комерційному обороті, і яке індивідуалізує його серед інших учасників. Воно є комерційним іменем особи, нерозривно пов'язаним із її діловою репутацією, під яким вона укладає угоди, реалізує власні плани, рекламує і збуває вироблену продукцію, несе юридичну відповідальність. Саме тому комерційне найменування має бути істинним, виключним і постійним, а також відповідати вимогам інформативності, розрізнявальності та лаконічності. Виокремлюють два елементи комерційного найменування: основний (корпус найменування). Він містить дані про

організаційно-правову форму підприємства, його тип і предмет діяльності, інші його характеристики та допоміжний, який додається до корпусу. Торговельною маркою є будь-яке позначення або комбінація позначень, за якими товари і послуги однієї особи відрізняються від товарів і послуг інших осіб. Об'єктом торговельної марки можуть бути будь-які позначення або комбінація таких позначень, зокрема, звукові, світлові, запахи, голографічні, рухові тощо (щоправда, звукові, світлові позначення та запахи в Україні не можуть стати торговельними марками, оскільки їх неможливо відтворити зображенням). За формою торговельні марки поділяються на площинні, тривимірні та комбіновані. Географічне позначення – це назва географічного місця (назва країни, населеного пункту, місцевості або іншого географічного об'єкта), що вживається для позначення товару, який походить з цього географічного місця й має певні якості, репутацію та інші характеристики даного географічного місця, зумовлені виключно чи переважно природними умовами або людським фактором, або ж їх поєднанням. Географічне позначення може бути простим або кваліфікованим. Простим географічним позначенням визнається будь-яке словесне або зображувальне позначення, яке прямо або опосередковано вказує на географічне місце походження товару (наприклад, «Зроблено в Україні»). Просте позначення не підлягає державній реєстрації, а правова охорона в такому випадку надається на підставі його використання. Кваліфіковане географічне позначення, в свою чергу, може існувати у вигляді або назви місця походження товару, або географічного позначення походження товару. Географічні позначення умовно можна розділити на природні (сформовані під впливом природних умов), штучні – ті, що сформувалися під впливом людського фактора та змішані – сформовані під впливом природних умов та людського фактора одночасно.

Висновки. На підставі вищевикладеного пропонуємо у чинному Кримінальному кодексі України ввести окрему главу «Злочини проти інтелектуальної власності», предметом яких є підсумок інтелектуальної творчої діяльності людини у сфері гуманістичної діяльності (об'єкти авторського права і суміжних прав), науково-технічної творчості (наукове відкриття, винахід, корисна модель, промисловий зразок, компонування інтегральної мікросхеми, раціоналізаторська пропозиція, сорт рослин, порода тварин і комерційна таємниця), діяльності з індивідуалізації товарів (послуг) та їх виробників (комерційне найменування, торговельна марка та географічне позначення).

Список використаних джерел:

1. Ємельянов В. П. Визначення предмета злочину та класифікації об'єктів злочинів: дискусійні питання / В. П. Ємельянов // Вісник Запорізького юридичного інституту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2009. – № 3. – С. 132–136.
2. Харченко В. Б. Комерційне найменування як предмет злочину за кримінальним законодавством України / В. Б. Харченко // Право і суспільство. – 2009. – № 4. – С. 78–84.
3. Єрмоленко В. А. Окремі питання протидії злочинним порушенням у сфері авторського права та суміжних прав / В. А. Єрмоленко // Держава та регіони. Серія: «Право». – 2009. – № 3. – С. 87–90.
4. Бартман Ю. Д. Щодо об'єкта злочину, передбаченого ст. 203¹ Кримінального кодексу України / Ю. Д. Бартман // Вісник Академії адвокатури. – 2010. – № 1. – С. 209–211.
5. Яра О. С. Проблеми кримінально-правової охорони комерційної та банківської таємниці як окремих різновидів інформації / О. С. Яра // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: «Право». – 2012. – Випуск 173 – Ч. 1. – С. 292–298.
6. Тарасова О. О. Кримінально-правовий захист прав інтелектуальної власності / О. О. Тарасова // Південноукраїнський правничий часопис Одеського державного університету внутрішніх справ. – 2009. – Випуск № 3. – С. 34–36.
7. Подоляка А. Правове регулювання захисту комерційної таємниці / А. Подоляка // Вісник Академії Управління МВС. – 2010. – № 4. – С. 9–14.
8. Кравчук О. В. Особа злочинця у справах про порушення авторського права і суміжних прав / О. В. Кравчук // Публічне право. – 2011. – № 3. – С. 278–285.

9. Давиденко М. Л. Кримінологічна характеристика злочинів у сфері інтелектуальної власності / М. Л. Давиденко, Л. В. Новикова // Форум права. – 2009. – № 1. – С. 123–129.

10. Харченко В. Б. До проблеми визначення права інтелектуальної власності на наукове відкриття предметом кримінально-правової охорони / В. Б. Харченко // Часопис Київського університету права. – 2010. – № 1. – С. 192–196.

СВІТЛИЧНИЙ О.О.,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри
кримінального права та кримінології
юридичного факультету ДВНЗ
«Національний гірничий університет»

УДК 343.546

РЕАЛІЗАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА РОЗБЕЩЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ

В статті розглядаються встановлені санкції та призначення кримінального покарання, обґрунтовуються пропозиції щодо вдосконалення призначення покарання за розбещення неповнолітніх.

Ключові слова: санкція, покарання, особа винного, призначення покарання, особливості покарання за розбещення неповнолітніх

В статье рассматриваются установленные санкции и назначение уголовного наказания, обосновываются предложения по совершенствованию назначения наказания за развращение несовершеннолетних.

Ключевые слова: санкция, наказание, личность виновного, назначение наказания, особенности наказания за развращение несовершеннолетних.

The article deals with the imposition of sanctions and criminal sentencing, justified proposals for improving the penalty for corruption of minors.

Key words: sanction, punishment, the guilty person, the purpose of punishment, especially punishment for corruption of minors.

Постановка проблеми. Ефективність кримінально-правової протидії розбещенню неповнолітніх зумовлюється багатьма обставинами, серед яких провідне місце займають досконалість самого закону про кримінальну відповідальність та правильність його застосування. Кримінальна відповідальність за розбещення неповнолітніх знаходить своє втілення у визначенні кримінально-правових санкцій та призначенні кримінального покарання винним за вчинення розбещувальних дій. Кримінальні санкції, як визнається у літературі, виступають змістом діяльності законодавця щодо пеналізації злочинів та визначення видів і розмірів кримінальних покарань, що можуть бути застосовані за їх вчинення [1, с. 82; 2, с. 87].

Аналіз останніх досліджень. Статеві злочини, серед них і розбещення неповнолітніх, досліджувалися правниками, серед яких: Ю. Александров, Ю. Антонян, М. Бажанов, В. Борисов, Л. Брич, С. Діденко, Л. Дорош, О. Дудоров, Р. Затона, Г. Єгошина, Н. Іванов, О. Ігнатов, Л. Козлюк, С. Косенко, Г. Краснюк, Л. Мороз, В. Навроцький, О. Синєокий, О. Сльота, М. Хавронюк, П. Хряпінський, С. Чмут та ін. На теоретичних та прикладних положеннях досліджень цих правників ми формуємо своє бачення реалізацію кримінальної відповідальності за розбещенні неповнолітніх.

Постановка завдання. Метою цієї статті є визначення змісту реалізації кримінальної відповідальності за розбещенні неповнолітніх, визначення та аналіз певних видів кримінальних покарань за розпусні дії щодо неповнолітніх, передбачених ч. 1 та ч. 2 ст. 156 КК.

Виклад основного матеріалу Санкція - це частина кримінально-правової норми, яка має державно-примусовий якісно-кількісний характер і є формально визначеною об'єктивно-суб'єктивною моделлю заходів кримінально-правового впливу, що застосовуються до осіб, які

